

การปรับปรุงผังแม่บทมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

ผู้วิจัย : นายวิทยา พิมลสิทธิ์¹

ที่ปรึกษาโครงการวิจัย : ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชัยสิทธิ์ ด่านกิตติกุล²

บทคัดย่อ

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี มีวิวัฒนาการมาจาก"วิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา" ซึ่งก่อตั้งมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2518 เริ่มแรกนั้นยังไม่มีศูนย์กลางบริหารงานของวิทยาลัยฯ ต่อมากรม ธารักษ์ ได้อนุญาตให้จัดหาที่ดินได้ที่บริเวณอำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี ต่อมาในปี พ.ศ. 2532 ได้รับพระราชทานนามใหม่ว่า"สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล" เนื่องจากแนวทางการปฏิรูปการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ที่มุ่งเน้นการกระจายอำนาจการบริหารจัดการสู่สถานศึกษาระดับอุดมศึกษา เพื่อให้สถานศึกษาของรัฐดำเนินการโดยอิสระ และมีความคล่องตัวในการบริหารจัดการภายใต้การกำกับดูแลของสภาสถานศึกษา ดังนั้น สถาบันเทคโนโลยีราชมงคลจึงได้ปรับปรุงแก้ไขพระราชบัญญัติฉบับเดิมและยกร่างเป็นพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล โดยมีกรรมวิธีขจัดจัดตั้งเป็นมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล จำนวน 9 แห่ง โดยมีวัตถุประสงค์ให้ 9 มหาวิทยาลัย เป็นมหาวิทยาลัยสายวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่สามารถจัดการศึกษาวิชาการ และวิชาชีพชั้นสูง ที่เน้นการปฏิบัติทั้งในระดับปริญญาตรี โท และเอก เพื่อรองรับการศึกษาต่อของผู้สำเร็จการศึกษาจากสถาบันอาชีวศึกษาเป็นหลัก รวมถึงให้โอกาสแก่ผู้เรียนจากวิทยาลัยชุมชน และการศึกษาขั้นพื้นฐานในการศึกษาต่อวิชาชีพในระดับสูงต่อไป

จากการศึกษาทราบว่ามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี มีการวางผังแม่บทมาตั้งแต่ได้รับที่ดินมา แต่ไม่มีความต่อเนื่องในการปรับปรุงผังแม่บท การพัฒนาสภาพในช่วงหลังจึงเป็นการเกิดขึ้นตามยถากรรมไม่มีแผนงานที่ชัดเจน ก่อให้เกิดปัญหาต่างๆตามมามากมายอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้

การวิจัยครั้งนี้จึงมีวัตถุประสงค์เพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าวของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ด้วยการเก็บรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานต่างๆของมหาวิทยาลัย, ศึกษาและวิเคราะห์สภาพแวดล้อมทางกายภาพ, กำหนดแนวความคิดในการปรับปรุงผังแม่บทในด้านต่างๆ และนำเสนอแนวทางที่เหมาะสม ในการออกแบบวางผังและปรับปรุงผังแม่บทมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

กระบวนการวิจัยเพื่อปรับปรุงผังแม่บทมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ได้แก่ การศึกษาการใช้ประโยชน์ที่ดิน, สถาปัตยกรรมและที่โล่ง, ระบบการสัญจร, โครงสร้างจินตภาพและภูมิทัศน์, ความสัมพันธ์กับพื้นที่โดยรอบ, ศักยภาพและข้อจำกัดของพื้นที่ตั้งโครงการ และปัญหาและอุปสรรคในการใช้งานในมหาวิทยาลัย

จากผลการวิเคราะห์ จึงได้กำหนดแนวความคิดในการวางผังเพื่อการปรับปรุงในด้านประโยชน์ใช้สอย, ด้านรูปแบบสถาปัตยกรรม, ด้านจิตวิทยาและสังคมวิทยา, ด้านสุนทรียภาพและด้านสภาพแวดล้อม

¹ อาจารย์ประจำภาควิชาเทคโนโลยีสถาปัตยกรรม คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

² อาจารย์ประจำภาควิชาการออกแบบและวางผังชุมชนเมือง คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

และการประหยัดพลังงาน ซึ่งภายใต้ผลการวิเคราะห์และการกำหนดแนวความคิดได้ถูกสังเคราะห์ออกมาเป็นแผนงานและโครงการปรับปรุงผังแม่บท ดังนี้

แผนงานที่ 1 แผนงานปรับปรุงภูมิสัญลักษณ์

- 1.1 โครงการออกแบบวางผังลานพระบรมราชานุสาวรีย์ฯ
- 1.2 โครงการปรับปรุงบริเวณหอประชุมและประติมากรรมดอกบัว
- 1.3 โครงการปรับปรุงบริเวณลานพระวิษณุกรรม

แผนงานที่ 2 แผนงานปรับปรุงบริเวณทางเข้าประตู

- 2.1 โครงการปรับปรุงริมถนนทางเข้าประตูที่ 1
- 2.2 โครงการปรับปรุงทางเข้าประตูที่ 2 (ริมคลองหก)
- 2.3 โครงการปรับปรุงทางเข้าประตูที่ 3 (ริมคลองหกตรงข้ามตลาดพรธิสาร)
- 2.4 โครงการปรับปรุงทางเข้าประตูที่ 4 (ริมคลองหก)

แผนงานที่ 3 แผนงานปรับปรุงระบบการสัญจร

- 3.1 โครงการปรับปรุงระบบถนน
- 3.2 โครงการปรับปรุงระบบทางจักรยาน
- 3.3 โครงการปรับปรุงระบบทางเดินเท้า
- 3.4 โครงการปรับปรุงแนวถนนสายหลัก

แผนงานที่ 4 แผนงานปรับปรุงพื้นที่สาธารณะ

- 4.1 โครงการปรับปรุงลานพักผ่อนบริเวณคณะบริหารธุรกิจ และคณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์
- 4.2 โครงการปรับปรุงพื้นที่ระหว่างคณะศิลปศาสตร์ และคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
- 4.3 โครงการปรับปรุงบริเวณพื้นที่บริเวณหน้าโรงอาหาร
- 4.4 โครงการปรับปรุงบริเวณคณะศิลปกรรมศาสตร์และคณะวิศวกรรมศาสตร์
- 4.5 โครงการปรับปรุงบริเวณสระน้ำกลางคณะวิศวกรรมศาสตร์
- 4.6 โครงการปรับปรุงบริเวณลานพักผ่อนคณะศึกษาศาสตร์(เดิม)

แผนงานที่ 5 แผนงานก่อสร้างและปรับปรุงพื้นที่อาคารในอนาคต

- 5.1 โครงการก่อสร้างอาคารคณะบริหารธุรกิจ(หลังใหม่)
- 5.2 โครงการก่อสร้างอาคารสำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน (ศูนย์กลางการบริการครบวงจร) และโรงพิมพ์มหาวิทยาลัย
- 5.3 โครงการก่อสร้างหอพระประจำมหาวิทยาลัย
- 5.4 โครงการก่อสร้างปรับปรุงกลุ่มอาคารปฏิบัติการคณะวิศวกรรมศาสตร์
- 5.5 โครงการก่อสร้างปรับปรุงศูนย์ฝึกงานโรงแรมราชบงกช